

КВІТЕНЬ
2023

СУЧАСНА НАУКА ТА ВИЩА ОСВІТА

1. Політика в галузі освіти.....	1
2. Організація вищої освіти.....	4
3. Управління якістю вищої освіти.....	5
4. Вища школа за напрямками підготовки та технології викладання відповідних дисциплін.....	6
5. Вища освіта за кордоном.....	14
6. Академічна мобільність.....	16
7. Організація навчальної роботи. Методи та форми.....	16
8. Підготовка науково-педагогічних кадрів. Підвищення кваліфікації викладачів.....	18
9. Дистанційна освіта.....	19
10. Професорсько-викладацький склад.....	20
11. Професійно-технічна освіта.....	21
12. Коледжі.....	21
13. Організація наукової та науково-дослідної роботи.....	21
14. Студентське життя.....	23
15. Освіта дорослих.....	23
16. Формування особистості.....	24
17. Загальні питання освіти.....	24
18. Сумський державний університет.....	25

1. Політика в галузі освіти

1. Україна. Кабінет Міністрів.

Про затвердження плану заходів на 2023—2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2023 р. № 372-р // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/other/89005/#google_vignette

2. **Україна. Кабінет Міністрів.**
Про реалізацію експериментального проекту з впровадження інформаційної (автоматизованої) системи зовнішнього оцінювання і самооцінювання освітніх та управлінських процесів у закладах освіти “EvaluEd” : постанова Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2023 р. № 407 // Освіта.ua. — URL: <https://osvita.ua/legislation/other/89023/>
3. **Україна. Кабінет Міністрів.**
Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти : розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 р. № 301-р // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/88889/
4. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про деякі питання нормативного забезпечення вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 12 квітня 2023 р. № 418 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/88997/
5. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про затвердження змін до обсягів державного замовлення на прийом за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра, за освітнім ступенем бакалавра, за освітнім (освітньо-науковим) ступенем магістра для закладів фахової передвищої освіти та вищої освіти, що знаходяться у сфері управління міністерства освіти і науки України, у 2017,2018,2019,2020 та 2021 роках : наказ Міністерства освіти і науки України від 11 квітня 2023 р. № 413 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/88995/
6. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про модернізацію програмного забезпечення Єдиної державної електронної бази з питань освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 12 квітня 2023 р. № 420 // Освіта.ua. — URL: <https://osvita.ua/legislation/other/88998/>
7. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про організацію та проведення у 2023 році вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 21 квітня 2023 р. № 463 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/88968/

8. **Україна. Міністерство освіти і науки**

Про рішення з питань присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань та внесення зміни до наказів Міністерства освіти і науки України : наказ Міністерства освіти і науки України від 27 квітня 2023 р. № 491 // МОН України. – URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-rishen-atestacijnoyi-kolegiyi-ministerstva27042023>

Присвоєно вчене звання професора науковцям СумДУ: Кремень Вікторії Михайлівні (кафедра фінансових технологій і підприємництва), Мудренко Ірині Григорівні (кафедра нейрохірургії та неврології з курсами психіатрії, наркології, медичної психології, професійних хвороб), Пімоненко Тетяні Володимирівні (кафедра маркетингу), Резніку Олега Миколайовичу (кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства), Сергієнку Володимиру Миколайовичу (кафедра фізичного виховання і спорту), Чигрин Олені Юріївні (кафедра маркетингу).

Присвоєно вчене звання доцента науковцям СумДУ: Берладір Христині Володимирівні, Доброжану Олександрю Анатолійовичу, Д'яченку Олексію Вікторовичу, Кобилецькому Сергію Миколайовичу, Кондусю Владиславу Юрійовичу, Красулі Аллі Вікторівні, Олексієнку Галіні Андріївні, Петренко Наталії Володимирівні, Скиданенку Максиму Сергійовичу, Теслик Наталії Миколаївні, Ткаченко Юлії Анатоліївні.

9. **Україна. Міністерство освіти і науки**

Про спільні заходи з підготовки до проведення вступних випробувань у 2023 році : лист Міністерства освіти і науки України від 05 квітня 2023 р. № 1/4723-23 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/88851/

10. **Україна. Інститут модернізації змісту освіти**

Про подання кандидатів на здобуття академічних стипендій імені Героїв Небесної Сотні : лист ІМЗО від 26 квітня 2023 р. № 21/08-661 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/89003/

11. **Україна. Український центр оцінювання якості освіти**

Про затвердження Загальних характеристик тесту загальної навчальної компетентності та тестів з англійської, іспанської, німецької та французької мов єдиного вступного іспиту для вступу у 2023 році на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) : наказ УЦОЯО від 21 квітня 2023 р. № 57 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/88981/

12. **Україна. Український центр оцінювання якості освіти**
Про затвердження Схем нарахування балів за виконання завдань тесту загальної навчальної компетентності та тестів з англійської, іспанської, німецької та французької мов єдиного вступного іспиту для вступу у 2023 році на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) : наказ УЦОЯО від 20 квітня 2023 р. № 55 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/88982/

2. Організація вищої освіти

13. **Abdrasheva D.** The Transformation of Post-Soviet Higher Education Systems = Трансформація пострадянських систем вищої освіти / D. Abdrasheva, E. Sabzalieva // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 26-28.
14. **Ivanyska O.** Scientific and educational cooperation between Lithuania and Ukraine under conditions of war = Науково-освітня співпраця Литви та України в умовах війни / O. Ivanyska // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 2. — С. 198-203.
15. **Savitska V. V.** Continuity of vocational education as an innovative challenge in the conditions of european integration and digitalization = Безперервність професійної освіти як інноваційний виклик в умовах євроінтеграції та цифровізації / V. V. Savitska // Педагогічний альманах. — 2022. — № 52. — С. 120-126.
16. **Smolentseva A.** Thirty Years of Transformation in Post-Soviet Higher Education: Outcomes and Lessons = Тридцять років трансформації пострадянської вищої освіти: підсумки та уроки / A. Smolentseva // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 30-32.
17. **Байрамова О.** Критичне мислення як технологія компетентнісної моделі у вищій освіті / О. Байрамова, Т. Голубенко, С. Малазонія // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 1. — С. 178-184.
18. **Воронько В. В.** Принципи організації навчальної діяльності в українських університетах, що перебувають у зоні бойових дій / В. В. Воронько, Л. П. Вороновська // Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. — 2022. — № 2. — С. 33-40.

19. **Іваницька О.** Науково-освітня співпраця Європейського Союзу та України / О. Іваницька // Нова педагогічна думка. — 2023. — № 1. — С. 3-8.
20. **Крохмаль Н.** Класифікація технологій управління закладами освіти / Н. Крохмаль, С. Мирошниченко // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2023. — № 1. — С. 36-50.
21. **Мельничук Ю. Є.** Алгоритми функціонування інформаційних систем освітнього призначення / Ю. Є. Мельничук // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 3 (17). — С. 576-585.
22. **Мельничук Ю. Є.** Принципи побудови інформаційних систем освітнього призначення / Ю. Є. Мельничук // Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. — 2023. — № 50. — С. 77-83.
23. **Прокопова О. П.** Інноваційна складова у вищій освіті: методо-теоретичні підходи та практична реалізація / О. П. Прокопова, О. П. Ляска, В. Голіней // Наукові інновації та передові технології. — 2023. — № 4 (18). — С. 517-527.
24. **Стечкєвич О. О.** Використання медіа для рекламної діяльності у сфері освіти на засадах синергетичного підходу / О. О. Стечкєвич, П. -В. Ю. Козловський // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 2. — С. 141-144.
25. **Тавшунський О. М.** Контрактне навчання: компаративний аналіз / О. М. Тавшунський // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. — 2022. — № 74. — С. 83-92.

3. Управління якістю вищої освіти

26. **Воробйова О. П.** Професіоналізація як у мова забезпечення якості у вищій освіті / О. П. Воробйова // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 3 (9). — С. 352-364.
27. **Залежність** розвитку системи внутрішньої забезпечення якості від впровадження досвіду практичної діяльності в освітній процес закладу вищої освіти / М. Медвідь, М. Ктіторов, Ю. Медвідь та ін. // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — № 1. — С. 13-19.

4. Вища школа за напрямками підготовки та технології викладання відповідних дисциплін

Військова освіта

28. **Красницька О. В.** Інноваційні методи навчання в ораторській діяльності викладача вищого військового навчального закладу / О. В. Красницька, О. Ф. Хміляр // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. — 2022. — № 4. — С. 86-94.
29. **Куруч А. В.** Цивільно-військове співробітництво: алгоритм ефективної взаємодії громадських організацій та вищих військових навчальних закладів / А. В. Куруч // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. — 2022. — № 74. — С. 25-31.
30. **Сутність** та структура формування готовності майбутніх офіцерів до застосування сучасних протитанкових ракетних комплексів / В. В. Соколовський, О. В. Повар, С. В. Бородін та ін. // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 179-185.

Економічна освіта

31. **Кірдан О. П.** Формування фахових компетентностей майбутніх бакалаврів фінансово-економічного профілю в умовах змішаного навчання: методологічні засади дослідження / О. П. Кірдан, І. М. Глущенко // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 3 (17). — С. 335-345.

Інженерно-технічна освіта

32. **Лазарєв М. І.** Середовище Matlab як засіб навчання майбутніх інженерів перехідним процесам в електричних системах / М. І. Лазарєв, Н. В. Рудевіч // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. — 2022. — № 74. — С. 109-119.

33. **Россомаха О. І.** Аналіз використання дистанційного формату навчання при викладанні дисципліни "Взаємозамінність, стандартизація і технічні вимірювання" за допомогою Google forms / О. І. Россомаха, Л. В. Пізінцалі, Н. І. Александровська // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 288-295.
34. **Система** моніторингу освітніх результатів під час вивчення технічних дисциплін в умовах навчального онлайн середовища закладу вищої освіти / І. В. Бацуровська, Н. А. Доценко, О. А. Горбенко, А. П. Галєєва // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 1. — С 132-135.

Медицина освіта

35. **Абуватфа С.** Формування предметних компетентностей у студентів-медиків під час складання статистичних звітів та їх аналізу / С. Абуватфа, Р. Б. Алієв, А. С. Шаповалова // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 71-74.
36. **Герасименко Л.** Психологічні особливості комунікативної компетентності у структурі навчальної діяльності студентів-медиків / Л. Герасименко, Д. Музиченко // Нова педагогічна думка. — 2023. — № 1. — С. 39-43.
37. **Гриценко О.** Аналіз переваг та недоліків застосування інтерактивних методів навчання у підготовці майбутніх лікарів / О. Гриценко, О. Копчак // Український педагогічний журнал. — 2023. — № 1. — С. 128-132.
38. **Гріднєв О. Є.** Використання цифрових технологій у навчанні здобувачів вищої медичної освіти: проблеми та перспективи / О. Є. Гріднєв // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 1. — С. 245-248.
39. **Дистанційне** навчання студентів-медиків: клінічні матеріали та заходи протидії плагіату під час пандемії та воєнного стану з позиції принципів академічної доброчесності / А. Р. Вергун, С. П. Ягело, А. Й. Наконечний та ін. // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 1. — С. 227-235.
40. **Інтернатура** з акушерства та гінекології як етап формування повноцінного самостійного практичного лікаря / А. В. Бойчук, В. С. Шадріна, О. І. Хлібовська та ін. // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. — 2022. — № 2. — С. 38-41.

41. **Особливості** організації навчального процесу здобувачів вищої освіти і лікарів-інтернів за фахом "Внутрішні хвороби" під час запровадження військового стану в Україні / В. С. Волянська, Ю. В. Прокопчук, Е. В. Серафімова та ін. // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 3 (9). — С. 344-351.
42. **Повч О. А.** Щодо підвищення якості дистанційної освіти в медичних закладах освіти України в період воєнного стану: інформаційна безпека та цифровізація / О. А. Повч, А. К. Курбанов, О. Б. Пруднікова // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 2. — С. 125-129.
43. **Романчук О.** Особливості викладання медичної термінології для студентів спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія в закладах вищої освіти України / О. Романчук, Р. Коваль, Л. Свищ // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 3. — С. 248-255.
44. **Студентська олімпіада** як інтерактивна методика підвищення якості підготовки студентів на кафедрі гістології, цитології та ембріології / В. І. Шепітько, Н. В. Борута, О. Д. Лисаченко та ін. // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. — 2023. — № 1. — С. 163-165.
45. **Флуд В. В.** Освітні теорії симуляційного навчання в медицині / В. В. Флуд, А. А. Савченко // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 3 (17). — С. 451-457.
46. **Формування** компетентісної моделі спеціаліста - важлива умова якісної підготовки сімейного лікаря на додипломному рівні / Л. С. Бабінець, Н. Є. Боцюк, І. О. Боровик, Б. О. Мігенько // Сімейна медицина. — 2022. — № 3. — С. 28-32.
47. **Шалімова І. М.** Управління формуванням іміджу закладу вищої медичної освіти / І. М. Шалімова, А. С. Шалімова // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. — 2022. — № 74. — С. 73-82.
48. **Шмалей С. В.** Гейміфікація в системі підготовки медичних працівників / С. В. Шмалей, І. В. Редька // Педагогічний альманах. — 2022. — № 52. — С. 69-81.

Медіаосвіта

49. **Рускуліс Л.** Формування культури усного мовлення студентів спеціальності "Ведучий телевізійних програм": стан і перспективи / Л. Рускуліс, Р. Дружененко // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 3. — С. 275-281.

Переклад

50. **Єсіркеп Д. Б.** Development of translation activity of students of the specialty "Translation business" = Розвиток перекладацької діяльності студентів спеціальності «Перекладацька справа» / Д. Б. Єсіркеп, А. Inkarbek // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — № 1. — С. 57-64.

Природнича освіта

51. **Аркушина Г. Ф.** Деякі особливості дистанційного навчання студентів при вивченні біологічних дисциплін / Г. Ф. Аркушина, Г. Г. Найдюнова // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 75-79.
52. **Хмеляр І.** Особливості викладання хімічних дисциплін в умовах дистанційного навчання / І. Хмеляр, Л. Кушнір, Г. Нестерук // Нова педагогічна думка. — 2023. — № 1. — С. 49-55.

Психологія

53. **Вінтюк Ю. В.** Дослідження навчальних ситуацій методом фокус-групи у підготовці майбутніх фахових психологів / Ю. В. Вінтюк // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — № 1. — С. 65-70.
54. **Садікіна А. С.** Перспективний вітчизняний досвід професійної підготовки майбутніх бакалаврів психології як базис для формування їх готовності до просвітницької діяльності / А. С. Садікіна, Дафна Максимов (Шарон) // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 156-162.

Соціальна робота

55. **Волкова Н. П.** Формування ціннісного ставлення майбутніх фахівців соціономічної сфери до професійної діяльності у процесі фахової підготовки / Н. П. Волкова, О. В. Лебідь // Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. — 2022. — № 2. — С. 20-32.

Управління освітою

56. **Шевчук М. О.** Педагогічні умови формування стратегічного мислення майбутніх менеджерів сфери освіти / М. О. Шевчук // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. — 2022. — № 3. — С. 86-92.

Фізико-математична освіта

57. **Денисенко Н. Л.** Особливості організації дистанційного навчання з вищої математики в сучасних умовах / Н. Л. Денисенко, Т. О. Єр'оміна, О. А. Поварова // Наукові інновації та передові технології. — 2023. — № 4 18). — С. 390-402.
58. **Доценко С.** Потенціал мультимедіа у формуванні математичної компетентності здобувачів вищої освіти / С. Доценко, С. Козиренко, В. Ворожбіт-Горбатюк // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. — 2022. — Вип. 2. — С. 68-74.
59. **Чижська Т. Г.** Дослідження як засіб зацікавлення у вивченні предмету фізика у ЗСО та ЗВО / Т. Г. Чижська, О. О. Штофель // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 2. — С. 93-97.

Фізичне виховання. Спорт

60. **Koloskova N.** Approaches to distance learning in physical education in colleges during war = Нові підходи до організації дистанційного навчання фізичного виховання в умовах війни в закладах фахової передвищої освіти / N. Koloskova // The Modern Higher Education Review. — 2022. — No. 7. — P. 111-122.
61. **Гуртова Т.** Педагогічні основи корекції ментального здоров'я здобувачів вищої освіти у процесі фізичного виховання в умовах воєнного стану / Т. Гуртова, С. Незгода // Освіта. Інноватика. Практика. — 2023. — Т. 11, № 4. — С. 20-25.
62. **Лещенко Г. А.** Фізичне виховання студентів закладів вищої освіти в умовах дистанційного навчання / Г. А. Лещенко, О. В. Захарова // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 189-194.

63. **Логвінова Я. О.** Використання фітнес-технологій у формуванні здоров'язберігаючої компетентності студентів факультету фізичного виховання / Я. О. Логвінова // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 201-205.
64. **Мороз О.** Особливості використання інноваційних здоров'язберігаючих технологій у процесі фізичного виховання здобувачів вищої освіти / О. Мороз, В. Мороз, Л. Духнова // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. — 2022. — № 4. — С. 50-55.
65. **Оптимізація** соціокультурного змісту професійної освіти фахівців спортивно-фізкультурного профілю / А. В. Сущенко, С. О. Табінська // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 192-200.
66. **Сучасні** підходи вдосконалення фізичної підготовки студентів у вищих закладах освіти / А. П. Панчук, І. В. Панчук, В. О. Шелюк, А. А. Кашуба // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. — 2022. — № 3. — С. 7-15.

Філологічна освіта

67. **Зінорук А.** Критерії та показники сформованості комунікативних умінь майбутніх філологів / А. Зінорук, О. Васюк // Молодь і ринок. — 2023. — № 2. — С. 84-88.
68. **Мартос С. А.** Інтерактивний плакат ThingLink у викладанні лінгвістичних дисциплін / С. А. Мартос // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 3 (9). — С. 216-227.
69. **Модестова Т. В.** Особливості підготовки майбутніх викладачів англійської мови в Україні відповідно до міжнародних стандартів / Т. В. Модестова // Наукові інновації та передові технології. — 2023. — № 4 (18). — С. 456-466.
70. **Ситнікова О. В.** Компетентність міжкультурної взаємодії у майбутніх бакалаврів філології: компетентнісний та культурологічний підходи / О. В. Ситнікова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 174-178.

Іноземні мови

71. **Blended** foreign language learning in non-linguistic higher education institutions in conditions of full-scale armed aggression = Змішане навчання іноземної мови у немовних вищих навчальних закладах в умовах повномасштабної збройної агресії / S. S. Nykuporets, I. S. Stepanova, S. O. Medvedieva, N. M. Hadaichuck // Наукові інновації та передові технології. — 2023. — № 4 (18). — С. 312-325.
72. **Korolchuk L.** Integration of education for sustainable development into the curricula of foreign language studies for professional purposes in HEIs of Ukraine = Інтеграція освіти для сталого розвитку у навчальні програми вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням у ЗВО України / L. Korolchuk, I. Voitenko // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 5. — С. 126-132.
73. **Lomakina L. V.** ICT application in modern foreign language training of future engineers = Застосування ІКТ у сучасних умовах навчання іноземної мови майбутніх інженерів / L. V. Lomakina, O. I. Hural, N. I. Dychka // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 206-212.
74. **Lysenko L. O.** Enhancing an effective approach of the productive language skills of advanced students = Вдосконалення ефективності продуктивних мовних навичок студентів із просунутим рівнем / L. O. Lysenko // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 194-197.
75. **Rudnik Y.** The Use of Augmented Reality and Virtual Reality Technologies in Teaching Foreign Languages = Застосування технологій доповненої та віртуальної реальності у викладанні іноземних мов / Y. Rudnik // Освітологічний дискурс. — 2023. — № 1. — С. 165-183.
76. **Rudnik Y.** The use of the Metaverse Studio application in foreign language teaching as an innovative ar technology = Застосування додатку Metaverse Studio як інноваційної технології доповненої реальності у викладанні іноземних мов / Y. Rudnik // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. — 2023. — № 14. — С. 40-49.
77. **Skliarenko O. B.** Main principals of the implementation of the content and language integrated learning = Основні принципи імплементації предметно-мовного інтегрованого навчання / O. B. Skliarenko, M. H. Shemuda // Актуальні питання у сучасній науці. — 2023. — № 4 (10). — С. 285-294.

78. **Sytailo N. M.** The Zoom effect: challenges and perspectives of online ESL lessons = Zoom-ефект: виклики та перспективи онлайн-уроків англійської мови / N. M. Sytalo, N. Ye. Doronkina, O. V. Ivasiuk // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 2. — С. 248-251.
79. **Бабенко К. П.** Використання досвіду азійських країн у навчанні аудіюванню англійської мови в українському ЗВО / К. П. Бабенко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — № 1. — С. 51-56.
80. **Березнева І.** Специфіка впровадження технологій дистанційного навчання у закладах вищої освіти при викладанні іноземної мови в умовах воєнного часу / І. Березнева // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 1. — С. 197-202.
81. **Бойко Л. М.** Підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови при навчанні онлайн / Л. М. Бойко // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 104-108.
82. **Варнавська І. В.** Структурні компоненти сформованості фахової термінологічної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей / І. В. Варнавська // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 3 (17). — С. 294-302.
83. **Гладка О.** Впровадження диференційованого підходу до навчання іноземної мови студентів нефілологічних спеціальностей / О. Гладка // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 1. — С. 247-251.
84. **Ільїна О.** Фактори засвоєння граматичного та лексичного матеріалу при викладанні курсу англійської мови студентам дистанційно / О. Ільїна, Л. Бергер, А. Коломійцева // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 2. — С. 223-228.
85. **Картель Т. М.** Студентоцентризований підхід при навчанні іноземної мови професійного спрямування / Т. М. Картель // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 3 (9). — С. 402-415.
86. **Кіт Н. В.** Інноваційні методика викладання англійської мови у ЗВО / Н. В. Кіт, М. В. Чепурна, О. П. Яциняк // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 3 (9). — С. 193-205.
87. **Конопляник Л. М.** Особливості формування іншомовної компетентності в аудіюванні у майбутніх ІТ-фахівців засобами вебресурсів / Л. М. Конопляник // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 1. — С. 258-262.

88. **Осаульчик О.** Розвиток дискурсивного мовлення студентів в процесі іншомовного онлайн спілкування / О. Осаульчик // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 3. — С. 195-200.
89. **Павлюк В. І.** Особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання іноземної мови в ЗВО / В. І. Павлюк, Г. О. Бондар // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 2. — С. 120-124.
90. **Прищепя Т. В.** Організація самостійної роботи з англійської мови студентів нефілологічних спеціальностей в дистанційній формі під час війни / Т. В. Прищепя // Наукові інновації та передові технології. — 2023. — № 4 (18). — С. 505-516.
91. **Щербицька В. В.** Розвиток критичного мислення студентів під час занять з іноземної мови у ЗВО / В. В. Щербицька, І. І. Письменна, В. І. Голяк // Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. — 2022. — № 2. — С. 72-79.

Юридична освіта

92. **Кузнецова Ю.** Правова освіта як детермінанта формування правової культури / Ю. Кузнецова, Д. Гусєв // Молодий вчений. — 2023. — № 2. — С. 82-85.
93. **Організація** дистанційного англomовного навчання майбутніх юристів в умовах воєнного стану / О. П. Биконя, О. Б. Шендерук, І. В. Борисенко, Т. З. Ігнатович // Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. — 2022. — № 2. — С. 8-19.

5. Вища освіта за кордоном

94. **Altbach P. G.** Realism about Indian Higher Education = Реалізм щодо індійської вищої освіти / P. G. Altbach // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 34-37.
95. **Angela Yung Chi Hou** Private Higher Education in Taiwan: From Prosperity to Adversity = Приватна вища освіта в Тайвані: від процвітання до скрутних часів / Angela Yung Chi Hou, I-Jung Grace Lu // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 38-39.

96. **de Boer H. F.** From Expansion to Academic Drift and Declining Student Numbers: The Dutch Case = Від розширення до академічного дрейфу та зменшення кількості студентів: приклад Нідерландів / H. F. de Boer // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 7-9.
97. **Debych M.** Ensuring the Educational Activities Efficiency in The Context Of Internationalization: European Higher Education Area Countries = Забезпечення ефективності освітньої діяльності в контексті інтернаціоналізації: країни європейського простору вищої освіти / M. Debych // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2023. — № 1. — С. 114-127.
98. **Hazelkorn E.** Ireland: Toward a Unified Tertiary Education System = Ірландія: до уніфікованої системи вищої освіти / E. Hazelkorn, T. Boland // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 5-7.
99. **Langa P. V.** Differentiation and Diversification in Emerging African Higher Education = Диференціація та диверсифікація в африканській вищій освіті, що розвивається / P. V. Langa // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 12-13.
100. **Tamrat W.** Rethinking Tertiary Education in Africa: Policy Reform and Implementation = Переосмислення вищої освіти в Африці: реформа та впровадження політики / W. Tamrat // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 24-26.
101. **Білоус І. І.** Новітні технології навчання: зарубіжний досвід розвитку та способи реалізації [Південна Корея, Великобританія, Німеччина, США] / І. І. Білоус // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 3 (17). — С. 250-259.
102. **Височан Л. М.** EdTech: цифрова трансформація. Досвід Німеччини / Л. М. Височан, Л. С. Плетеницька, О. О. Самойленко // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 1. — С. 66-69.
103. **Динович А. В.** Методи та підходи формування професійної підготовки фахівців технічного профілю в Німеччині / А. В. Динович // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 1. — С. 170-173.
104. **Забіка І. М.** Сучасна система вищої освіти в європейських країнах: проблеми і перспективи / І. М. Забіка // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 137-142.
105. **Кононенко В. В.** Інтернаціоналізація як напрямок державної політики у сфері вищої освіти у країнах Європейського Союзу / В. В. Кононенко, І. І. Усар // Актуальні питання у сучасній науці. — 2023. — № 4 (10). — С. 121-130.

106. **Кравченко Т. М.** Європейська модель підготовки фахівців за економічною спеціалізацією: проаналізовано особливості професійної підготовки майбутніх фахівців економічного профілю у США, Німеччині, Республіки Польщі, Франції та Японії / Т. М. Кравченко, Е. В. Маркова // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 2. — С. 106-110.
107. **Осадчук В.** Розвиток дистанційної освіти в університетах Канади / В. Осадчук // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. — 2022. — Вип. 2. — С. 189-197.
108. **Пазюра Н.** Професійно-орієнтована підготовка конкурентоспроможних фахівців в системі професійної освіти Данії / Н. Пазюра // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 3. — С. 201-207.
109. **Сяоцзін Вень** Компетенція та компетентність: закордонний досвід / Сяоцзін Вень, І. Корсун // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — № 1. — С. 45-51.

6. Академічна мобільність

110. **Blanco G. L.** The (Other) Race Problem with US Academic Mobility = (Інша) расова проблема з академічною мобільністю США / G. L. Blanco // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 18-20.

7. Організація навчальної роботи. Методи та форми навчання

111. **Gvozdii S.** Connectivism Theory in Safety and Health Education in Classical Universities = Теорія конективізму в навчанні питань безпеки та здоров'я в класичних університетах / S. Gvozdii, A. Litvinova, G. Tymchenko // Освітологічний дискурс. — 2023. — № 1. — С. 200-223.
112. **Kolomiets M.** Practical usage of internet resources for students of higher educational establishments = Практичне використання інтернет-ресурсів студентами вищих навчальних закладів / M. Kolomiets, Yu. Bilenka // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 2. — С. 272-277.

113. **Pohorielova T. Yu.** Google Classroom as a Tool for Enhancing the Individual Responsibility of the Students Under the Conditions of Distance Education = Google Classroom як інструмент підвищення індивідуальної відповідальності студентів в умовах дистанційної освіти / Т. Ю. Pohorielova // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 150-155.
114. **Terletska T.** Organisation of level-based differentiated instruction for heterogeneous groups in Moodle = Організація диференційованого навчання за рівнем знань в неоднорідних групах засобами LMS Moodle / Т. Terletska, О. Hlushak, L.Varchenko-Trotsenko // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. — 2023. — № 14. — С. 77-89.
115. **Безсонова Н.** Регулювання формувального оцінювання як фактор підвищення мотивації і якості навчального процесу у здобувачів вищої освіти в умовах онлайн-навчання / Н. Безсонова, Є. Макарська, І. Гладких // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 1. — С. 191-196.
116. **Долгопол О. О.** Особливості організації самостійної роботи студентів під час вивчення гуманітарних дисциплін в умовах дистанційної форми навчання / О. О. Долгопол, О. В. Кірюнова // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 128-131.
117. **Колосова Г.** Тренінги з ESP для розвитку soft skills у студентів / Г. Колосова, О. Литвин // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 2. — С. 278-283.
118. **Кузьмінська О. Г.** Групова динаміка і комунікації: добір засобів підтримки проектного навчання студентів / О. Г. Кузьмінська, М. С. Мазорчук // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. — 2023. — № 14. — С. 26-39.
119. **Літвінчук С. Б.** Структурно-функціональний підхід до побудови змісту навчання у закладах вищої освіти / С. Б. Літвінчук // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 129-133.
120. **Олексюк О.** Особливості організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання / О. Олексюк, Л. Теряєва, В. Теряєв // Освітологічний дискурс. — 2023. — № 1. — С. 40-58.
121. **Оцінювання** Microsoft Teams як інструменту для синхронної взаємодії під час дистанційного та гібридного навчання / О. Г. Глазунова, В. І. Корольчук, Т. В. Волошина, Т. П. Саяпіна // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. — 2023. — № 14. — С. 1-11.

122. **Поплавська Г. В.** Дослідження впливу цифрових засобів на якість навчання / Г. В. Поплавська // Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. — 2023. — № 50. — С. 95-99.
123. **Розробка** моделі ключових STEM-компетентностей для учасників сучасного освітнього процесу / І. П. Саланда, О. А. Фурман, Н. В. Бабій та ін. // Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. — 2023. — № 50. — С. 114-119.
124. **Романюк П. І.** Хмарні технології в освітньому процесі: особливості реалізації та перспективи / П. І. Романюк // Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. — 2023. — № 50. — С. 108-113.
125. **Садовий М. І.** Методичні засади забезпечення комп'ютерно-аналітичної діяльності студентів засобами розвитку креативного мислення / М. І. Садовий, О. М. Трифонова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 163-168.
126. **Томашевська І. П.** Сучасні мультимедійні технології в освітньому процесі вищої школи / І. П. Томашевська // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 323-327.
127. **Федорович А. В.** Взаємозв'язок самостійності та творчості у навчальній діяльності студентів закладів вищої освіти / А. В. Федорович // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 212-216.
128. **Шкодин А. В.** Компетентністний підхід до навчання при викладанні безпекових дисциплін із упровадженням інноваційних педагогічних технологій / А. В. Шкодин // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 228-232.
129. **Яндола К. О.** Використання chatgpt в освітньому процесі / К. О. Яндола // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 2. — С. 261-265.

8. Підготовка науково-педагогічних кадрів. Підвищення кваліфікації викладачів

130. **Sarrico C. S.** What Is a PhD Useful for? = Чим корисний доктор філософії? / C. S. Sarrico // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 22-24.

131. **Давидовський М. В.** Проблеми впровадження дистанційної форми підвищення кваліфікації педагогічних працівників / М. В. Давидовський, І. М. Сокол, К. В. Стадниченко // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. — 2023. — № 14. — С. 12-25.
132. **Олійник І. В.** Методологічні підходи формування дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії в умовах аспірантури / І. В. Олійник // Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. — 2022. — № 2. — С. 60-71.
133. **Сущенко Р. В.** Фактори впливу на зміну парадигм професійної підготовки викладачів вищої школи / Р. В. Сущенко, Т. І. Сущенко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 186-191.
134. **Чуєшкова О. В.** Формування мовнокомунікативної компетентності в здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на заняттях з українського наукового мовлення / О. В. Чуєшкова // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. — 2022. — № 74. — С. 99-108.
135. **Шулікін Д.** Інформаційні та інші питання на фініші захисту PhD : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти «NAQA.SVR» розробило інформаційну систему на вимогу Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, який було затверджено постановою Кабміну 12 січня 2022 року / Д. Шулікін // Світ. — 2023. — № 11-12. — березень. — С. 5.

9. Дистанційна освіта

136. **Бересток О. В.** Електронні освітні ресурси та відкриті електронні освітні ресурси як засоби ІКТ у впровадженні дистанційного навчання у вищих навчальних закладах / О. В. Бересток // Інженерні та освітні технології. — 2023. — Т. 11, № 1. — С. 67-75.
137. **Белова В. В.** Організаційні та психосоціальні аспекти організації дистанційного навчання в закладах вищої освіти в умовах війни / В. В. Белова // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 1. — С. 142-145.

138. **Давидюк М. О.** Методичні аспекти застосування інтерактивних освітніх технологій в умовах дистанційного та онлайн-навчання / М. О. Давидюк, В. Г. Мотрук // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 3 (9). — С. 365-376.
139. **Дем'янюк А. В.** Інноваційність освітнього процесу в контексті застосування дистанційних технологій навчання / А. В. Дем'янюк // Наукові інновації та передові технології. — 2023. — № 4 (18). — С. 380-389.
140. **Інформаційні** комунікаційні технології електронного навчання як база інновацій у вищій освіті / О. Вьюненко, К. Агаджанов-Гонзалес, С. Агаджанова, Ю. Руденко // Освіта. Інноватика. Практика. — 2023. — Т. 11, № 4. — С. 13-19.
141. **Куркіна С. В.** Стартапи в дистанційному навчанні: сучасний світовий досвід / С. В. Куркіна, В. М. Журавльов // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 180-184.
142. **Староста В. І.** Студентоцентроване дистанційне навчання в ускладнених умовах (пандемія COVID-19, воєнний стан в Україні) / В. І. Староста // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. — 2023. — № 14. — С. 63-77.

10. Професорсько-викладацький склад

143. **Kalashnik N.** Pedagogical Coaching in the Modern Educational Process = Педагогічний коучинг у сучасному освітньому процесі / N. Kalashnik, K. Bereziak, D. Kostenko // Молодь і ринок. — 2023. — № 2. — С. 78-84.
144. **Zagura F. I.** The integration of internal and external forms and models of physical education teachers' professional development at multidisciplinary institution of higher education = Інтеграція внутрішніх і зовнішніх форм та моделей професійного розвитку викладачів фізичного виховання у багатогалузевих закладах вищої освіти / F. I. Zagura // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 207. — С. 147-151.
145. **Zagura, F. I.** Methodological, theoretical and technological concepts of physical education teachers' professional development at multidisciplinary HEI = Методологічний, теоретичний, технологічний концепти професійного розвитку викладачів фізичного виховання у багатогалузевих ЗВО / F. I. Zagura // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 1. — С. 22-25.

146. **Загура Ф. І.** Аналіз пропозицій освітніх платформ щодо можливостей професійного розвитку викладачів фізичного виховання багатогалузевих закладів вищої освіти / Ф. І. Загура // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2022. — Вип. 85. — С. 107-111.
147. **Маринченко І. В.** Особливості розвитку педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти відповідно вимог ринку праці / І. В. Маринченко // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 2. — С. 52-55.
148. **Савчук Б.** Коуч-позиція науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти / Б. Савчук, М. Пантюк, І. Єгорова // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 60, Т. 3. — С. 282-288.
149. **Цюняк О.** Професійна саморегуляція викладача закладу вищої освіти в умовах війни / О. Цюняк, С. Довбенко // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. — 2022. — Вип. 2. — С. 131-140.

11. Професійно-технічна освіта

150. **Stoyanets N.** Methodological approaches to the management of vocational and technical education institutions on the background of informatization = Методичні підходи до управління закладами професійно-технічної освіти на фоні інформатизації / N. Stoyanets, Hejun Zhao // Молодий вчений. — 2023. — № 2. — С. 113-120.

12. Коледжі

151. **Hopper R. R.** US Community Colleges: Innovators and Influencers = Громадські коледжі США: інноватори та інфлюенсери / R. R. Hopper // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 9-11.

13. Організація наукової та науково-дослідної роботи

152. 001.891(063) С91

Сучасні технології у промисловому виробництві: матеріали та програма X Всеукраїнської науково-технічної конференції, м. Суми, 18–21 квітня 2023 р. / редкол.: О. Г. Гусак, І. В. Павленко. — Суми : СумДУ, 2023. — 283 с. — URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91406>

153. **The Crisis of Predatory Publishing in the Post-Soviet Space = Криза хижацького видавництва на пострадянському просторі / I. Qoraboyev // International Higher Education. — 2023. — No. 114. — P. 32-34.**
154. **Vasylyshyna N. Methodological Tools and Techniques Applied in Modern University Surveys = Використання методологічних засобів та технік у сучасних дослідженнях університетів / N. Vasylyshyna // Інженерні та освітні технології. — 2023. — Т. 11, № 1. — С. 8-22.**
155. **Балан В. Г. Оцінювання факторів SWOT-аналізу дослідницького університету на основі нечітких даних / В. Г. Балан, А. С. Козленко // Вісник Одеського національного університету. Економіка. — 2023. — Вип. 1 (95). — С. 22-34.**
156. **Бондаренко Т. М. Взаємодія науки і виробництва: світовий досвід та проблеми новаторів в Україні / Т. М. Бондаренко // Наукові перспективи. — 2023. — № 3 (33). — С. 11-22.**
157. **Визначення ролей та конфліктів інтересів при фінансуванні наукових та науково-технічних досліджень і розробок / А. А. Шиян, Л. О. Нікіфорова, О. С. Красовський, І. О. Дьогтева // Наукові інновації та передові технології. — 2023. — № 4 (18). — С. 193-204.**
158. **Вітюк І. В. Розробка функціональної моделі інформаційної системи з обробки даних щодо публікаційної діяльності викладача ЗВО / І. В. Вітюк, Н. М. Істоміна // Інженерні та освітні технології. — 2023. — Т. 11, № 1. — С. 76-87.**
159. **Галата С. Наука в небезпеці : українські вчені створюють цифровий центр передової науки / С. Галата // Світ. — 2023. — № 15-16. — квітень. — С. 6.**
160. **Гороховатська М. Розширюємо горизонти для новачків : рамкова програма ЄС із досліджень та інновацій «Горизонт Європа», надає широкі можливості участі в конкурсах для українських підприємств, університетів, наукових установ та організацій / М. Гороховатська // Світ. — 2023. — № 11-12. — березень. — С. 4.**
161. **Калюжна Т. Міжнародна підтримка українських науковців в умовах війни / Т. Калюжна // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. — 2022. — Вип. 2. — С. 84-96.**
162. **Козяр М. М. Моделювання наукової діяльності закладів вищої освіти в контексті інтегративно-інформаційного підходу / М. М. Козяр, Ю. М. Козловський, М. В. Гаврилюк // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 2. — С. 102-105.**

163. **Мельниченко О.** Перспективи розвитку сучасної науки: освітологічний аспект / О. Мельниченко // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2023. — № 1. — С. 1-10.
164. **Остролюцька Л.** Кластеризація української науки : коли буде і що хочемо зробити? / Л. Остролюцька // Світ. — 2023. — № 15-16. — квітень. — С. 5.
165. **Остролюцька Л.** Скільки «меду» дають «дискусійні вулики»? : питання співпраці обговорюють президент НАН України та президенти національних галузевих академій / Л. Остролюцька // Світ. — 2023. — № 13-14. — квітень. — С. 4-5.
166. **Смертенко П.** Польський досвід: який він? : функціонування науки у Польщі на прикладі розвитку науки у м. Ряшів (Rzeszow) та участі польських науковців у Рамкових програмах / П. Смертенко // Світ. — 2023. — № 13-14. — квітень. — С. 5.
167. **Стріха М.** Унікальний майданчик для спілкування : відбулися ювілейні XX академічні читання пам'яті професора В. І. Стріхи / М. Стріха // Світ. — 2023. — № 15-16. — квітень. — С. 7.

14. Студентське життя

168. **Сидоренко Ж. В.** Мотивація волонтерської діяльності студентської молоді під час війни / Ж. В. Сидоренко, О. П. Яковліва, К. С. Поліщук // Наукові перспективи. — 2023. — № 3 (33). — С. 415-427.

15. Освіта дорослих

169. **Богів Е. І.** Роль неформальної освіти дорослих як частини навчання впродовж життя / Е. І. Богів, М. В. Когуч // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 3 (17). — С. 273-284.
170. **Захарін С. В.** Глобальні виклики часу освіти дорослих в Україні / С. В. Захарін // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 3 (17). — С. 327-334.
171. **Шаманська О.** Освіта дорослих в Україні: завдання, особливості, перспективи розвитку / О. Шаманська // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. — 2022. — Вип. 2. — С. 140-149.

16. Формування особистості

172. **Акімова О. В.** Формування культури безпеки життєдіяльності студентів / О. В. Акімова, А. М. Коломієць, О. Б. Наливайко // Наукові інновації та передові технології. — 2023. — № 4 (18). — С. 326-333.
173. **Волошенко М. О.** Особистісні особливості студентів як суб'єктів професійного саморозвитку / М. О. Волошенко // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 3 (9). — С. 331-343.
174. **Гулько О.** Вплив студентського самоврядування на розвиток лідерських якостей здобувачів вищої освіти: судження науково-педагогічних працівників / О. Гулько, О. Ярошенко // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2023. — № 1. — С. 90-104.
175. **Шлєіна Л. І.** Компоненти, критерії та показники формування гендерної культури здобувачів вищої освіти / Л. І. Шлєіна, О. В. Зімонова // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 2. — С. 209-212.

17. Загальні питання освіти

176. **Біницька О. П.** Зарубіжні підходи до розуміння лідерства як важливої особистісної і професійної якості сучасного менеджера освіти / О. П. Біницька, Ю. А. Щербяк // Педагогічний альманах. — 2022. — № 52. — С. 141-150.
177. **Гагарін М. І.** Системний підхід в управлінні та самоуправлінні закладами освіти / М. І. Гагарін // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 57, Т. 1. — С. 214-217.
178. **Савенко І. І.** Освіта в період трансформації суспільства: проблеми та шляхи вирішення / І. І. Савенко, І. О. Седікова // Наукові перспективи. — 2023. — № 3 (33). — С. 262-270.
179. **Тадєуш О.** Освітологічний вимір інноваційної освіти в контексті соціально-економічних глобальних викликів: (наукові ідеї доктора філософських наук, професора, академіка НАПН України В. Огнев'юка) / О. Тадєуш // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2023. — № 1. — С. 11-23.

18. Сумський державний університет

180. **University** and Sumy State University announce new research collaboration // University of Liverpool. — 2023. — 29 March. — URL: <https://news.liverpool.ac.uk/2023/03/29/university-and-sumy-state-university-announce-new-research-collaboration/>
181. **Активна** молодь Шостки долучилася до весняної толоки : Студенти Шосткинського інституту СумДУ та школярі прибирали від сміття територію біля водойми поблизу ШІ СумДУ // Шостка.INFO. — 2023. — 4 квітня. — URL: <https://shostka.info/shostkanews/aktyvna-molod-shostky-doluchylasya-do-vesnyanoi-toloky-video/>
182. **Білопільські** медики взяли участь у тренінгу з тактичної медицини : фахівці Медичного інституту СумДУ провели черговий тренінг із тактичної медицини для працівників Білопільської первинки // Білопілья City. — 2023. — 3 травня. — URL: <https://bilopillia.city/articles/284500/bilopilski-mediki-vzyali-uchast-u-treningu-z-taktichnoi-medicini>
183. **В** Конотопі розпочав роботу арт-терапевтичний простір // Конотоп.City. — 2023. — 21 квітня. — URL: <https://konotop.city/articles/281796/v-konotopi-rozpochav-robotu-art-terapevtichnij-prostir-de-prohodit>
В Конотопському індустріально-педагогічному фаховому коледжі СумДУ розпочав роботу арт-терапевтичний простір «Крила» для молоді допомагаючих професій
184. **Вища** ліга: СумДУ обіграв Житомир в битві за 5-е місце // Федерація баскетболу України. — 2023. — 29 квітня. — URL: <https://fbu.ua/news/vischailga-sumdu-obgrav-zhitomir-v-bitv-za-5-e-msce>
185. **Волинська М.** Актуальні питання обговорює АН вищої школи України : з ініціативи членів президії Я.І. Лепіха (Одеський національний університет ім. І. Мечнікова) та А.М. Черноуса (Сумський державний університет) відбулася дискусія щодо результатів щойно завершеного конкурсу наукових тем, які одержать фінансування з державного бюджету / М. Волинська // Світ. — 2023. — № 11-12. — березень. — С. 6.
186. **Іноземні** студенти СумДУ, які повернулися до Сум з евакуації, поділилися своїми історіями // СТС. — 2023. — 10 квітня.
187. **Капітан** «СумДУ» Стародуб – найкращий захисник Вищої ліги сезону 2022/23 // Tribuna.com. — 2023. — 29 квітня. — URL: <https://ua.tribuna.com/uk/basketball/1000000063435-kapitan-sumgu-starodub-luchshij-zashhitnik-vysshej-ligi/>

188. **Качанов О.** Спортсмени Сумщини взяли участь у Кубку України з дзюдо / О. Качанов, В. Грамм // Суспільне новини. – 2023. – 21 квітня. – URL: <https://suspilne.media/452175-sportsmeni-sumsini-vzali-ucast-u-kubku-ukraini-z-dzudo/>
Перші місця на кубку України посіли студентки Сумського державного університету Тетяна Лімасва (вагова категорія до 52 кг), Анастасія Антіпіна (до 63 кг) та Христина Гоман (понад 78 кг). перші місця на кубку України посіли студентки Сумського державного університету Тетяна Лімасва (вагова категорія до 52 кг), Анастасія Антіпіна (до 63 кг) та Христина Гоман (понад 78 кг).
189. **Качанов О.** Сумчани здобули медалі у командних змаганнях на Універсіаді у Луцьку / О. Качанов, К. Ворона // Суспільне новини. – 2023. – 5 квітня. – URL: <https://suspilne.media/436650-sumcani-zdobuli-medali-u-komandnih-zmagannah-na-universiadi-u-lucku/>
Турнір з дзюдо у рамках вісімнадцятої літньої всеукраїнської Універсіади завершився для команд з СумДУ перемогою. Дівчата посіли перше місце серед жіночих команд, хлопці посіли друге місце
190. **Качанов О.** Сумчанка стала другою на чемпіонаті України з паверліфтингу / О. Качанов, А. Скрипняк // Суспільне новини. – 2023. – 7 квітня. – URL: <https://suspilne.media/438219-sumcanka-stala-drugou-na-chempionati-ukraini-z-paverliftingu/>
На чемпіонаті України з паверліфтингу серед студентів вищих навчальних закладів представниця СумДУ Яна Ніколаєнко стала другою у своїй ваговій категорії
191. **Кулемет і РПГ:** сумські науковці створили бойового робота для української армії : кулемет ПКТ -7,62 спарений з двома РПГ-7: комбіновану бойову установку «Мисливець» на дистанційному керуванні на замовлення військових ЗСУ розробили й виготовили науковці та інженери Сумського державного університету // СТС. — 2023. — 7 квітня.
192. **«Міс СумДУ-2023»:** стало відоме ім'я переможниці конкурсу : тема цьогорічного конкурсу «Сучасна українка» // Хронограф. 2023. 30 квітня. – URL: <https://hgraf.com.ua/index.php/featured-item/k2-tags/item/12060-mis-sumdu-2023-stalo-vidome-im-ya-peremozhnitsi-konkursu>
193. **Студенти СумДУ** вдало виступили на юніорському Кубку Європи // Ваш шанс. – 2023. – 17 квітня. – URL: <http://www.shans.com.ua/?m=inews&nid=69620>
Наші дзюдоїсти брали участь у юніорському Кубку Європи в Польщі

194. **Студенти** СумДУ отримують стипендії президента України // Ваш шанс. – 2023. – 18 квітня. – URL: <http://www.shans.com.ua/?m=inews&nid=69653>
Стипендіатами стали: Наталія Голуб (факультет технічних систем та енергоефективних технологій); Дмитро Мурач (навчально-науковий інститут права); Владислав Півень (навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту); Анастасія Чупрун (факультет електроніки та інформаційних технологій); Дарина Щербак (факультет іноземної філології та соціальних комунікацій). Також наказом МОН студентці навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту Руслані Чухно призначена стипендія імені М.С. Грушевського
195. **Студентка** СумДУ виборола "срібло" на чемпіонаті України з паверліфтингу : представниця СумДУ Яна Ніколаєнко стала другою у своїй ваговій категорії // СТС. — 2023. — 7 квітня.
196. **СумДУ** — триумфатор всеукраїнської універсиади з настільного тенісу : 25-29 квітня у Чернівцях проходили змагання XVIII літньої Універсиади України з настільного тенісу // GOROD.sumy.ua. – 2023. – 2 травня. – URL: https://gorod.sumy.ua/news/gorod_i_region/73889-sumdu-triumfator-vseukrayinskoyi-universiadi-z-nastilnogo-tenisu.html
197. **СумДУ** та Університет Ліверпуля розпочинають співпрацю над науково-інноваційним проектом діджиталізації досліджень і цифрової трансформації України // СТС. — 2023. — 5 квітня.
198. **Сумський** науковець призначений заступником Міністра освіти і науки України : начальник науково-дослідної частини Сумського державного університету Денис Курбатов призначений заступником Міністра освіти і науки України // The Sumy Post. – 2023. – 19 квітня. – URL: <https://sumypost.com/sumynews/suspilstvo/sumskiy-naukovets-pryznachenyj-zastupnykom-ministra-osvity-i-nauky-ukrayiny/>
199. **Сумський** студент виграв “золото” універсиади в Києві : студент факультету ТеСЕТ Михайло Гайнутдінов у ваговій категорії 63,5 кг став чемпіоном XVIII Літньої універсиада міста Київ з боксу // GOROD.sumy.ua. – 2023. – 9 квітня. – URL: https://gorod.sumy.ua/news/gorod_i_region/73426-sumskii-student-vigrav-zoloto-universiadi-v-kyevi.html

200. **Сумський** футзал: у сумському Палаці студентського спорту відбувся турнір серед аматорських команд на підтримку Збройних сил України / Асоціація футболу Сумської області // ffs.sumy.ua. – 2023. – URL: <https://ffs.sumy.ua/sumskyyj-futzal-13/>

Участь у турнірі взяли команди викладачів Сумського державного університету та Сумського державного педагогічного університету і збірна сумських медійників і поліграфістів «4етверта Влада»

201. **Сумчани** стали чемпіонами вищої ліги з волейболу // SumyToday. – 2023. – 24 квітня. – URL: <https://sumy.today/news/sport/34719-sumchany-staly-chempionamy-vyshchoi-lihy-z-voleibolu.html>

Чемпіоном вищої ліги Чемпіонату України у складі ВК "Бахмут-ШВСМ" став студент СумДУ Микита Ангелов, який на позиції ліберо провів у команді весь сезон 2022-2023 рр. Також у складі переможців наш випускник і багаторічний гравець університетської команди Артем Антоненко

202. **Сумчанка** стала другою на чемпіонаті України з паверліфтингу: представниця СумДУ Яна Ніколаєнко стала другою у своїй ваговій категорії // 0542.ua - Сайт міста Суми. — 2023. — 7 квітня. — URL: <https://www.0542.ua/news/3576464/sumcanka-stala-drugou-na-chempionati-ukraini-z-paverliftingu>

203. У Сумах обрали «Міс шкільну красуню 2023» // SumyToday. – 2023. – 22 квітня. – URL: <https://sumy.today/news/culture/34693-u-sumakh-obraly-mis-shkilnu-krasuniu-2023.html>

На базі Сумського державного університету відбувся конкурс «Міс шкільна красуня 2023». Організатори конкурсу – культурно-мистецький центр СумДУ спільно з департаментом доуніверситетської освіти та профорієнтаційної роботи

204. У Шосткинському інституті СумДУ почав працювати консультаційний пункт щодо реєстрації на НМТ-2023 // Шостка.INFO. – 2023. – 5 квітня. – URL: <https://shostka.info/shostkanews/u-shostkynskomu-institutu-sumdu-pochav-pratsyuvaty-konsultatsijnyj-punkt-shhodo-reyestratsiyi-na-nmt-2023/>

БІБЛІОТЕКА

СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

28

НАШІ КОНТАКТИ:

+38 (0542) 68-79-29

info@library.sumdu.edu.ua

www.library.sumdu.edu.ua